

พบปะกับปัญญาชนไทย*

เหิงยงกั๋วเวียน

นี่เป็นครั้งแรกที่ข้าพเจ้าเดินทางมาเยือนประเทศไทย ก่อนนี้ข้าพเจ้าเพียงแต่เดินทางผ่านมาเท่านั้น สำหรับข้าพเจ้าแล้วคงไม่เหมือนกับแขกที่มาท่องเที่ยวอื่น ๆ ทิวทัศน์ของเมืองไทยนั้นใกล้ชิดกับข้าพเจ้ามาก ท่งนา กอไผ่ ต้นมะพร้าวซึ่งเป็นทิวทัศน์ “เอเซียอาคเนย์” เหมือนกับเวียดนาม และรูปร่างลักษณะของคนไทยก็ไม่แตกต่างอะไรกับคนเวียดนาม ตามถนนหนทางหรือในตลาด ถ้าเมื่อมีชาวเวียดนามโพ้นทะเลคนใดคนหนึ่งเดินปะปนอยู่ในหมู่คนไทย ข้าพเจ้าก็ไม่สามารถที่จะจำแนกออกได้ว่าใครเป็นคนเวียดนามใครเป็นคนไทย

ข้าพเจ้าได้รับเชิญให้มาบรรยายที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ การมาของข้าพเจ้าหาใช่เพื่อเป็นการมาเยือนประเทศไทยเท่านั้น แต่ที่สำคัญคือมาเพื่อพบปะสังสรรค์ซึ่งกันและกัน ปัญญาชนไทยและปัญญาชนเวียดนามตระหนักว่าการพบปะกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกันดีขึ้น เพราะขณะนั้นแม้ประวัติศาสตร์ ชีวิตความเป็นอยู่ได้วิวัฒนาการถึงระยะที่ประเทศเราทั้งสองต้องมีการพบปะติดต่อกันและกันเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ หลายปัญหา

กว่าร้อยปีที่ผ่านมามีจักรวรรดินิยมตะวันตกได้สร้างกำแพงขวางกั้นประชาชาติเราทั้งสอง บางระยยังผลกักกันให้มีปฏิปการที่เป็นปฏิปักษ์ต่อกัน แม้กระทั่งขณะในการศึกษากันก็เพื่อความเข้าใจซึ่งกันและกันของปัญญาชนทั้งสองฝ่ายก็ยังอาศัยกระแสน้ำจากตะวันตกเท่านั้น ไม่ว่าจะป็นหนังสือพิมพ์วารสารหรือหนังสือ หรือข่าวประจำวัน สำหรับข้าพเจ้าแล้ว ในการพบปะกับปัญญาชนไทยเพียงไม่กี่วัน ข้าพเจ้าต้องปรับความเข้าใจของคนที่มีต่อประเทศไทยที่ได้รับรู้มาจากหนังสือตำราจากตะวันตกหลาย ๆ อย่าง

ประเทศเราทั้งสองถึงจะอยู่ในภาวะแวดล้อมเดียวกัน วัฒนธรรมโดยพื้นฐานแล้วก็เป็นวัฒนธรรมเอเซียอาคเนย์ ส่วนประวัติศาสตร์นั้นแตกต่างกันมาก ยังไม่พูดถึงประวัติอันยาวนานในอดีต เพียงแต่หนึ่งศตวรรษที่ผ่านมาเท่านั้น การดำเนินชีวิตของแต่ละประชาชาติได้วิวัฒนาการไปในทางที่แตกต่างกันมาก ข้าพเจ้าต้องเล่าทบทวนไปมาหลายครั้งเกี่ยวกับกระบวนการต่อสู้ของประชาชนเวียดนาม การต่อสู้ของปัญญาชนอาวโธที่เรียกว่าวันหัน (Van Than) การต่อสู้ของท่านฟานโบยเจา ท่านฟานจุงจิง ที่ได้ต่อสู้กับนักล่าเมืองขึ้นฝรั่งเศสอย่างเด็ดเดี่ยวกล้าหาญอย่างไร แต่ท้ายสุดก็ต้องประสบกับความพ่ายแพ้ เพื่อให้

* คำกล่าวแสดงความรู้สึกในราชการเดียวกัน

มิตรชาวไทยของข้าพเจ้าได้เห็นถึงสาเหตุที่ประเทศเวียดนาม พรรคคอมมิวนิสต์และพรรคอื่นต้องแบกรับภาระหน้าที่อันหนักหน่วง นำประชาชนเวียดนามทั้งหมดต่อสู้เพื่อช่วงชิงเอกราช และสร้างสรรค์อนาคตของประเทศ

พร้อมกันนั้นข้าพเจ้าก็ได้ทบทวนให้มิตรชาวไทยฟังถึงกระบวนการต่อสู้ของประชาชนสามประเทศอินโดจีน ต่อต้านนักล่าเมืองขึ้นฝรั่งเศสจักรพรรดินิยมอเมริกาตั้งแต่ปี ๑๘๖๓ จนถึงขณะนี้ ต่อจากนั้นก็เป็นการร่วมแรงร่วมใจกันเพื่อต่อต้านกับนโยบายแผ่ขยายอำนาจปักกิ่ง เพื่อให้มิตรชาวไทยได้เห็นถึงสาเหตุที่ประชาชนกัมพูชาจึงได้เรียกร้องให้ประชาชนเวียดนามพี่น้องของตนเข้ามาช่วยเหลือเขา และระดมกรรมของสามประเทศอินโดจีนผนึกแน่นเข้าด้วยกันอย่างไร

ตั้งแต่ก่อนมา บัญชาชนไทยที่รักชาติหลาย ๆ คนคิดว่ากลุ่มผู้นำปักกิ่งคือปฐุนียบบุคคล เข้าใจการปฏิวัติโลกผ่านเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ที่ปักกิ่งส่งมา ท่ามกลางความเข้าใจสับสนดังกล่าว ขณะนี้ปักกิ่งได้ร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดกับจักรวรรดินิยม และแม้กระทั่งกลุ่มพลังที่ปฏิวัติที่สูงสุดในประเทศไทย ทำให้คนไทยหลายคนสงสัยห่วงกังวล เมฆหมอกที่ปักกิ่งปล่อยออกเพื่อพรางตาเป็นเวลายี่สิบปีมาแล้วนั้น หากใช้ว่าจะอันตรายไปได้ในวันสองวันได้ ระหว่างบัญชาชนเวียดนามและไทยยังคงพบกันอีก แลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันหลาย ๆ ครั้งจึงสามารถหลีกเลี่ยงจากเงื้อมมือของพวกจักรวรรดินิยมและพวกแผ่ขยายอำนาจปักกิ่งได้

สิ่งที่น่าทึ่งคือมิตรชาวไทยของข้าพเจ้าได้ให้ความสนใจประเทศเวียดนามอย่างลึกซึ้ง มีความปรารถนาที่จะเข้าใจเวียดนามอย่างถ่องแท้ ขณะที่ข้าพเจ้าบรรยายถึงประวัติการปฏิวัติและการสร้างสรรค์สังคมนิยมเวียดนาม อาจารย์และนิสิตนักศึกษาที่เข้าฟังล้วนติดตามด้วยความเอาใจใส่ ซึ่งก็เช่นเดียวกันเมื่อข้าพเจ้าได้ตอบปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับชาวเวียดนามอพยพ เกี่ยวกับปัญหากรรมพูชา นักประวัติศาสตร์บางท่านยังได้ถามถึงปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับประวัติประเพณีของเวียดนามอย่างละเอียด และนักวิชาการหลาย ๆ ท่านยังมีความปรารถนาที่จะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักโบราณคดีนักประวัติศาสตร์ นักเกษตรศาสตร์ แพทย์ของเวียดนามอีกด้วย

บัญชาชนไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนล้วนกระหายต่อสังคมนิยม การเยือนประเทศไทยได้ทำให้ข้าพเจ้าเข้าใจและยังมีความเคารพต่อบัญชาชนไทยมากยิ่งขึ้น ข้าพเจ้ายิ่งเชื่อมั่นว่าการพบปะและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมาจะทำให้บัญชาชนเวียดนามและไทยเข้าใจและใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น และมีเงื่อนไขเกื้อกูลหนุนช่วยต่อการร่วมมือระหว่างประชาชาติเวียดนาม-ไทยบนพื้นฐานของความเสมอภาคและเคารพซึ่งกันและกัน ●